

Märkuste ja ettepanekutega arvestamise tabel

	Märkused ja ettepanekud	Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi arvamus
1. Maa- ja Ruumiamet (Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi dokumendihaldussüsteemis 14.07.2025 registreerimisnumber 1.4-1/506-1)		
1.1.	Teeme ettepaneku lisada § 98 ¹ lõike 3 juurde täiendav punkt 8 alljärgnevas sõnastuses: „8) mõõdistusjoonise tegija nimi, allkiri ja koostamise kuupäev. “	Arvestatud
1.2.	Palume täpsustada § 98 ¹ lõike 5 sõnastust, et millisel kujul Maa- ja Ruumiametile kinnitus esitada tuleb (telefoni teel, e-kirja teel või digitaalselt allkirjastatult). Oleme arvamusel, et mõõdistamisjoonisega koos Maa- ja Ruumiametile esitatud kinnitus, et maaparandussüsteem on ehitatud enne 2003. aasta 1. juulit, peaks olema vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Teeme ettepaneku § 98 ¹ lõige 5 sõnastada alljärgnevalt: „(5) Koos mõõdistamisjoonisega esitatakse Maa- ja Ruumiametile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kinnitus selle kohta, et käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maaparandussüsteem on ehitatud enne 2003. aasta 1. juulit.“	Arvestatud
1.3	Eelnõu § 98 ¹ lõige 7 sätestab, et Maa- ja Ruumiamet teavitab maaomanikku maaparandussüsteemi maaparandussüsteemide registrisse kandmisest. Juhime tähelepanu, et sõnastusest ei selgu, et millal Maa- ja Ruumiamet teavitab maaomanikku registrikande tegemisest. Võimalusel palume selles osas vähemalt seletuskirja täiendada ning selgelt välja tuua, et teavitustöö tehakse peale kande tegemist mõistliku aja jooksul . Antud juhul võib tekkida ootus, et kande tegemisest teavitatakse enne registrikande tegemist.	Arvestatud

1.4	<p>Eelnõu § 98¹ lõige 13 sätestab: „(13) Maaparandussüsteemile enne käesoleva paragrahvi jõustumist alustatud kasutusloa antuks lugemise menetlusele kohaldatakse enne selle paragrahvi jõustumist kehtinud õigusnorme, välja arvatud käesoleva seaduse § 102, kui maaparandussüsteem on ehitatud enne 2003. aasta 1. juulit ja on maaparandussüsteemide registrisse kandmata ning veejuhtmete võrk ei vasta lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud nõuetele.“; Eelnõu punkt 6 kohaselt tunnistatakse kehtetuks maaparandusseaduse paragrahvid 99–103. Seega ei saa eelnõu § 98¹ lõike 13 tekstis viidata „välja arvatud käesoleva seaduse § 102“ kuna § 102 tunnistatakse eelnõuga kehtetuks. Ühtlasi on Eelnõu § 98¹ lõike 13 sõnastus vastuolus lõikega 12. Esitame ettepanekud eelnõu § 98¹ lõike 13 võimalike sõnastuste osas:</p> <p>(13) Põllumajandusmaal paiknevale maaparandussüsteemile enne käesoleva paragrahvi jõustumist alustatud kasutusloa antuks lugemise menetlusele kohaldatakse enne selle paragrahvi jõustumist kehtinud õigusnorme, välja arvatud, kui veejuhtmete võrk vastab käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud nõuetele.</p> <p>või (13) Enne käesoleva paragrahvi jõustumist alustatud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetamata maaparandussüsteemile kasutusloa antuks lugemise menetlus viiakse lõpuni enne käesoleva paragrahvi jõustumist kehtinud korra kohaselt.</p>	<p>Mittearvestatud</p> <p>Sellisel kujul sõnastuse muutmine ei oleks kooskõlas sätte mõttega. Sättest peab selguma, mis tingimused tuleb ära täita, et nimetatud lõige kohalduks (sh on oluliseks tingimuseks maaparandussüsteemi ehitamise aeg). Lõiked 12 ja 13 (nüüd eelnõus lõiked 11 ja 12) ei ole üksteisega vastuolus – lõige 12 reguleerib metsakraavide arvele võtmist ja lõige 13 mittemetsakraavide arvele võtmist.</p> <p>Nimetatud lõikes viidatakse enne selle paragrahvi jõustumist kehtinud õigusnormidele, mille hulgas on ka § 102. Kuna seda paragrahvi kohalda ei saa, siis tuleb selle kohaldamine sättega välistada. See tähendab, et põllumajandusmaal paiknevate maaparandussüsteemide arvele võtmise menetlused (millega alustati enne MaaParS-i § 98¹ jõustumist) lõpetatakse seni kehtinud MaaParS-i §-de 99–101 alusel. Seejuures ei pea arvele võtmine lõppema 2026. aasta 1. jaanuaril.</p> <p>Sõnastust on JDMi palvel siiski parema õigusselguse tagamiseks täpsustatud ning nimetatud tingimused alapunktidenä loetletud.</p>
1.5	<p>Eelnõu seletuskirja leheküljel 7 on selgitatud maaparandusseadusest ja eelnõust tulenevat hoiukohustust ning süsteemi rekonstrueerimist. Palume seletuskirja teksti täiendada selliselt, mis aitab välistada hoiutööde käigus tegevuse, mis eeldab loa taotlemist ning mille võimaliku praktika tekkimine maastikul on väga tõenäoline. <u>Maaomanik hoiutöid tehes võib leida vajaduse olemasolevate kraavide vahele kaevata uusi kraave või uusi kraaviharusid. Neid tegevusi aga ei saa lugeda hoiutööde tegemiseks.</u> Palume sõnastada seletuskirja 7 lehekülje 4 lause alljärgnevalt: „<u>Kui süsteem aga rekonstrueeritakse (nt soovitakse rajada hoiutööde käigus lisaks olemasolevatele kraavidele juurde uusi kraave), siis kohalduvad</u></p>	<p>Arvestatud</p>

	rekonstrueerimisele kõik maaparandusseaduses sätestatud ehitamisega seotud nõuded.“	
2. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi dokumendihaldussüsteemis 24.07.2025 registreerimisnumber 1.4-1/506-2)		
2.1.	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala asutus Maa- ja Ruumiamet on märkused maaparandusvaldkonnas esitanud eraldi 14.07.2025 kirjaga nr 1-10/25/10597-2, palume märkusi eelnõu täiendamisel arvestada;	Arvestatud
2.2.	<p>Teeme ettepaneku täiendada eelnõud riigivaraseaduse muutmise sättega, mille eesmärk on menetluskooormuse vähendamine: Riigivaraseaduse paragrahvi 105 lõiked 2, 4 ja 5 tunnistatakse kehtetuks.</p> <p>Esitame eeltoodu kohta põhjendused seletuskirja:</p> <p>Sätetes reguleeritud eelisõiguse andmine ei ole enam põhjendatud, kuna maa ajutise kasutamise lepingud kehtisid kuni 31. detsembrini 2017. a. Vabariigi Valitsuse 6. juuni 2007. a määrus nr 169 „Maareformi seaduse” § 31 lõikes 2 nimetatud maa ajutiseks kasutamiseks andmise kord“ (edaspidi määrus) on tunnistatud alates eeltoodud kuupäevast kehtetuks. Määruse alusel maavanema sõlmitud lepingute lõppemise tähtpäev oli hiljemalt 31. detsember 2017. a. Maavalitsustelt saadud informatsiooni kohaselt oli kehtivates lepingutes ka viide määruse § 6 lõikele 2, mille kohaselt on lepingu kehtivuse tähtaja möödumisel isikul õigus koristada saak pärast põllumassiivil kasvatatavate taimede kasvuperioodi lõppu. Isegi juhul, kui täna on veel mõni maaüksus, mille viimane õiguspärane kasutusõigus oli antud enne selle maa riigi omandisse jätmist sõlmitud maa ajutise kasutamise lepinguga, siis käesolevaks hetkeks on viimasest kasutusõiguse kehtivusest möödunud vähemalt seitse aastat. Nii pika aja möödumisel ei ole enam põhjendatud anda maa kasutamiseks või omandamiseks eelisõigust, mille eesmärgiks oli soodustada maakasutuse järjepidevuse jätkumist ja mida ei ole seni kasutusse võetud. Põhjendatud ei ole anda eelisõigust maa kasutamiseks isikule, kellel oli kuni 31.12.2017 kehtinud ajutise kasutamise leping, mille eesmärk oli tagada maa senise</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Täiendatud seaduse eelnõud ja seletuskirja.</p>

	<p>kasutuse jätkamine ajutiselt ning määruse alusel sõlmitud leping ei andnud eelist omandiõiguse küsimuse otsustamisel. Maa ajutise kasutamise lepingute kehtivusest möödunud aja jooksul on nende lepingute alusel kasutuses olnud maaüksuste reform valdavalt lõpuni viidud ja maaüksused suunatud riigivaraseaduse alusel enampakkumisel kasutusse või müüki. Seega on reformimata maad kasutanud isikutel olnud juba võimalus RVS §-s 105 sätestatud eelisõigus realiseerida ja nende maaüksuste kasutamise järjepidavust tagab RVS § 66 lõikes 7 sätestatud eelisõigus.</p> <p>Mõjude hinnangu põhjendused:</p> <p>Muudatus vähendab menetlusaega, mis kulub eelisõiguse kohaldumise analüüsimiseks ja muudab riigivara enampakkumise menetluse õiglasemaks, kuna eelisõigust ei saaks enam isik, kellel ei ole selle maaga olnud õiguslikku seost enam kui seitse aastat. Seaduse rakendamine võimaldab kulude kokkuhoidu, kuna enampakkumise igakordses menetluses väheneb toimingute ja päringute maht. Muudatus avaldab positiivset mõju Maa- ja Ruumiameti töömahu suhtes, kuivõrd väheneb menetlustoiminguid ja majanduskulu, mis on seotud eelisõigusega isikute välja selgitamisega, neile RVS §-st 58 tulenevalt enampakkumise teadete edastamisega ja enampakkumisel osalenud isikute õiguste kaalumiseega. Muudatusega kaasneb vähene negatiivne mõju isikutele, kes kasutasid maavalitsuste poolt sõlmitud maa ajutise kasutamise lepinguga reformimata riigimaad enne maa riigi omandisse jätmist. Reformimata maad kasutanud isikute eelisõigust RVS § 105 alusel kasutanud isikute arv on viimastel aastatel olnud järgmine: 2022. aastal 5 isikut, 2023. aastal 3 isikut, 2024. aastal 2 isikut ja 2025. aastal 1 isik. Seega on muudatuse mõju eelisõigusega isikutele väga vähene.</p>	
3. Justiits- ja Digiministeerium (Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi dokumendihaldussüsteemis 29.07.2025 registreerimisnumber 1.4-1/506-6)		
3.1	<p>Eelnõu § 1 p 5 (MaaParS § 98¹ lg 6) - eelnõu kohase MaaParS § 98¹ lg 2 järgi esitatakse veejuhtmete võrgu topograafia andmekogusse kandmiseks Maa- ja Ruumiametile maaparandussüsteemi mõõdistamisjoonis. Lõike 6</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Sõnastus oli eksitav. Muutsime lõike 1 sõnastust, jätsime välja lõike 2 ning täpsustasime seletuskirja.</p>

	<p>kohaselt on menetluse tulemuseks aga see, et Maa- ja Ruumiamet kannab maaparandussüsteemi maaparandussüsteemide registrisse. Normide sõnastusest jääb mulje, et dokumendid tuleb esitada topograafia andmekogusse kandmiseks, aga kanne tehakse hoopis maaparandussüsteemide registrisse ehk teise registrisse. Normitekstist jääb ebaselgeks, kas maaparandussüsteem üldse topograafia andmekogusse kantakse või mitte. Ka seletuskiri ei aita seda mõista. Kui süsteem kantakse üksnes maaparandussüsteemi registrisse ja topograafia andmekogusse kannet ei tehta, siis palume seda ka lõike 2 sõnastuses selgelt väljendada. Kui aga süsteem kantakse mõlemasse andmekogusse/registrisse, siis palume see õigusselguse huvides lõike 6 sõnastuses selgelt välja tuua. Palume vastavalt täiendada ka seletuskirja.</p>	<p>Mõõdistusjoonis esitatakse maaparandussüsteemi kandmiseks maaparandussüsteemide registrisse, mitte topograafia andmekogusse kandmiseks. Kui metsamaal paiknevad kraavid ehk veejuhtmete võrk ei ole kantud topograafia andmekogusse, kuid maaomanik soovib maaparandussüsteemi kanda maaparandussüsteemide registrisse, siis ta esitab mõõdistamisjoonise. MaRu määrab nende kraavide mõju ulatuse ehk maaparandussüsteemi maa-ala ja kannab maaparandussüsteemi maaparandussüsteemide registrisse. Mõõdistamisjoonisel olevaid kraave ei kanta topograafia andmekogusse.</p>
3.2	<p>Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste ja keelemärkustega ning märkustega eelnõu mõju kohta.</p>	<p>Antud selgitus Normitehnilised ja keelemärkused on läbi töötatud ning seletuskirja on täiendatud.</p>
3.3	<p>Vastavalt Vabariigi Valitsuse reglemendi § 6 lõikele 5 palume eelnõu esitada Justiits- ja Digiministeeriumile täiendavaks kooskõlastamiseks pärast praegusel kooskõlastamisel saadud arvamuste läbivaatamist ja vajaduse korral eelnõu parandamist, et enne eelnõu Vabariigi Valitsusele esitamist kontrollida selle vastavust hea õigusloome ja normitehnika eeskirjale.</p>	<p>Arvestatud</p>
<p>4. Kliimaministeerium (Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi dokumendihaldussüsteemis 07.08.2025 registreerimisnumber 1.4-1/506-7)</p>		
4.1	<p>Palume kaaluda RVS paragrahvi 37 lõigete 8 ja 9 kehtetuks tunnistamist või selle sätete sõnastuse muutmist, lähtudes RKVRi kehtivast menetluspraktikast. Selleks toome välja oma tähelepanekud eelnõu paragrahvi 2 punkt 2 kohta, millega on eelnõus kavandatud paragrahvi muuta ja täiendada:</p> <p>„(8) Maatulundusmaa sihtotstarbega kinnisasja, mille koosseisus on vähemalt kaks hektarit põllumajanduslikult kasutatavat haritava maa või loodusliku rohumaa või mõlema nimetatud maa kõlvikut, võib võõrandada üksnes Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi nõusolekul.</p>	<p>Mitte arvestatud Kõnealused kavandatavad muudatused riigivaraseaduses on kantud eesmärgist vähendada ebaoproportsionaalset halduskoormust nii riigivara valitsejatele kui ka Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile. Vabariigi Valitsuse seaduse § 65¹ lõike 1 kohaselt on Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalas muu hulgas põllumajandusmaa kaitse ja kasutamise poliitika kavandamine. See on olulise tähenduse ja perspektiiviga ülesanne, mida ministeerium täidab kõrge</p>

	<p>(9) Regionaal- ja Põllumajandusministeerium võib käesoleva paragrahvi lõike 8 kohasest nõusoleku andmisest keelduda, kui võõrandatav kinnisasja või selle osa: 1) paikneb väärtusliku põllumajandusmaa massiivil või väärtuslikul püsirohumaal; 2) on viimase kolme aasta jooksul olnud põllumajanduslikus kasutuses; 3) osutub vajalikuks muul avalikul eesmärgil.“.</p> <p>Eelnõu kohaselt soovitakse lisada RVS § 37 lõigetes 8 ja 9 täiendavad tingimused, mille alusel võib maatulundusmaa sihtotstarbega kinnisasja võõrandada üksnes Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi (RePõM) nõusolekul. Leiame, et eelnõus kavandatud muudatused ei täida meie hinnangu alusel selle eelnõu üldist eesmärki vähendada halduskoormust ning lihtsustada riigivara võõrandamise protsesse.</p> <p>Kokkuvõtvalt toetame eelnõu eesmärki riigivara võõrandamise protsesside läbipaistvamaks ja otstarbekamaks muutmist. Siiski leiame, et § 37 lõigete 8 ja 9 kavandatud sõnastus ei ole kooskõlas eelnõu üldise sihiga ning vajab täpsustamist ja kohandamist praktikas toimivate lahenduste alusel.</p>	<p>hoolikusega. See tähendab, et ministeerium peab jälgima ka seda, et riigi omandis olevaid põllumajandusmaid jätkusuutlikult kasutataks ning et need ei läheks kergekäeliste või hetkevajaduste mõjul langetatud otsustustega kasutusest välja.</p> <p>Mööname, et senine ehk vaid 2025. aasta 1 jaanuarist kehtima hakanud riigivaraseaduse § 37 lõike 8 punktis 1 sätestatud nõue on osutunud ülemääraselt bürokraatlikuks; suhteliselt väikeste, alla kahe hektari suuruste, põllumajanduslikult kasutatavate maade kõlvikute võõrandamiseks seatud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi nõusoleku andmise menetlus on nii haldusmenetluse kui ka praktilise vajaduse seiskohast liigne ja sellest lähtuvalt nimetatud nõuet ka kavandatakse korrigeerida/oluliselt vähendada.</p> <p>Senise ehk kaheksa kuu jooksul on Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile esitatud 35 riigi põllumajandusmaaga kinnistu võõrandamise nõusoleku taotlust, millest vaid neli (4) kinnisasja on olnud suuremad kui kaks hektarit.</p> <p>Tulenevalt eeltoodust ja kokkuvõtvalt saab väita, et riigivaraseaduses kavandatud muudatustega väheneb halduskoormus olulisel määral: nõusolekumenetlus ei ole enam vajalik riigi põllumajandusmaa kasutusse andmisel ning alla kahe hektari suuruste kinnistute võõrandamiseks.</p>
4.2	<p>RePõM nõusoleku küsimine suurendab halduskoormust ja dubleerib kehtivaid menetlusi. Nõusoleku taotlemine RePõMilt eeldab eraldiseisvat loaandmismenetlust, mis toob kaasa vajaduse paralleelsete dokumentide ja otsuste kooskõlastamiseks. Kavandatav säte dubleerib riigivara</p>	<p>Mittearvestatud.</p> <p>Vt real 4.1 toodud selgitusi ja põhjendusi.</p> <p>Kõnealused kavandatavad muudatused riigivaraseaduses on kantud eesmärgist vähendada ebaproportsionaalset</p>

	<p>vajalikkuse väljaselgitamise (RKVR) menetlust, mille raames toimub juba kinnisasjade kasutuse otstarbekuse hindamine. Soovitame kaaluda RePõMi kaasamist RKVR menetlusse integreeritult, mitte täiendava loaandjana. Praktikas on sarnane mudel hästi toiminud näiteks Keskkonnaameti ja RMK koostöös, kus kõik müügiks kavandatavad kinnistud läbivad RKVR menetluse ja vajadusel tehakse avalikust huvist lähtuvaid otsuseid.</p>	<p>halduskoormust nii riigivara valitsejatele kui ka Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile. Eelnõuga kavandatakse eemaldada just täna kehtivad ülemäärased ja liigset bürokraatiat põhjustavad nõuded, et kõiki riigi põllumajandusmaaga kavandatud tehinguid (nii kasutusse andmine kui võõrandamine) saaks teha üksnes Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi nõusolekul. Eelnõu kohaselt oleks Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi nõusolek vajalik üksnes kahe hektari suuruste ja suuremate põllumajandusmaade võõrandamiseks.</p> <p>Keskkonnaameti kui Kliimaministeeriumi valitsemisalas tegutseva valitsusasutuse pädevus ei ole võrreldav ministeeriumi pädevusega.</p> <p>Ministeeriumile vabariigi valitsuse seaduse § 65¹ lõikega 1 seatud ülesanne põllumajandusmaa kaitsmise kohta ning riigivaraseaduse § 37 lõikes 7 seatud ülesanne on omavahelises korrelatsioonis – nõusoleku andmine või sellest keeldumine peab olema riigi põllumajandusmaaga tehtavate tehingute puhul läbi kaalutud ja põhjendatud ning selliselt riigivara valitsejale siduv.</p> <p>Siinjuures nõustume ka sellega, et kõik tehingud ja menetlused võiks teha riigi kinnisvararegistri (RKVR) kaudu, kuid hetkel see võimalik ei ole. RKVRi toimivuse eest vastutab registri vastutava töötlejana Rahandusministeerium.</p> <p>Kindlasti ei välista nõusoleku menetlus koostööd Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi asjaomaste riigivara valitsejatega ning volitatud riigiasutustega.</p>
4.3	<p>Pindalaline kriteerium ei arvesta andmete dünaamilisust. Eelnõus esitatud nõue, et nõusoleku küsimise kohustus tekib juhul, kui kinnisasjal on</p>	<p>Selgitatud.</p>

	<p>vähemalt kaks hektarit haritavat maad või looduslikku rohumaad, võib praktikas tekitada õiguslikku ebakindlust. Katastriandmete (sh kõlvikute pindalade) muutumine ajas – näiteks EP väljakuulutamise eel (1,99 ha) ja järel (2,01 ha) – võib muuta maatulundusmaa vastavust kriteeriumile. Seetõttu soovitame loobuda rangest pindalalisest piirist ja eelistada paindlikumat lähenemist, kus kinnisasja võõrandamise otstarbekust hinnatakse terviklikult RKVR menetluses.</p>	<p>Toodud põhjendus ei ole arusaadav. Maakataster väljendab üheselt kõlvikute suurust ja asukohta. Kui need andmed on tegelikkuses muutunud, siis peab riigivara valitseja koostöös MaRuga andmete õigsuse eest hea seisma.</p>
4.4	<p>Mõiste „maatulundusmaa sihtotstarbega kinnisasi“ vajab täpsustamist Katastriüksusel võib olla kuni kolm sihtotstarvet, mis määratakse 5% kaupa. Eelnõus ei ole selgitatud, millal loetakse kinnisasi § 37 lõike 8 tähenduses maatulundusmaa sihtotstarbega kinnisajaks – kas piisab vaid 5% astmest või nõutav on suurem osakaal? Et vältida tõlgendamisprobleeme, palume sätestada sihtotstarbe osakaalu alampiir, mille puhul loetakse kinnisasi maatulundusmaaks.</p>	<p>Selgitatud. Maatulundusmaa sihtotstarbega kinnisasja mõiste tuleneb maakatastriseadusest. Olenemata sellest, kas tegemist on liitsihtotstarbega katastriüksusega või mitte, kui sellele on määratud maatulundusmaa sihtotstarve, siis on kinnisasi ka maatulundusmaa sihtotstarbega.</p>
4.5	<p>Nõusoleku andmiseks vajalike andmete määramatus. Eelnõu § 37 lõike 9 punktis 1 viidatud „väärtusliku põllumajandusmaa massiivi“ ja „väärtusliku püsirohuma“ määratlemiseks ei ole olemas ühtset, kättesaadavat ja ajakohast andmekihti. Praktikas kasutatakse erinevaid andmeallikaid (PRIA kaart, MaRu geoportaal, kohalike omavalitsuste üldplaneeringud), mille andmed võivad erineda või olla vastuolulised. Soovitame eelnõus selgelt määratleda, millistele andmekogudele RePõM peab nõusoleku andmisel tuginema, tagamaks õigusselgust ja andmete ühtset tõlgendamist.</p>	<p>Selgitatud. Nõustume, et väärtuslike põllumajandusmaade ja väärtuslike püsirohumaade kohta ei ole ühtset kaardikihti, kuid nimetatud andmed on kättesaadavad planeeringute andmekogust. Planeeringute andmekogust (PLANK), kus on kajastatud erinevad kehtestatud planeeringud, on kättesaadavad väärtuslikke põllumajandusmaid kajastavad üldplaneeringud ja maakonnaplaneeringud. Lisaks on asjakohased andmed kohaliku omavalitsuse üksuste kodulehtedel. Väärtuslike püsirohumaade kohta saab teavet põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrist. Kui väärtusliku põllumajandusmaa või väärtusliku püsirohumaade olemasolu peaks saama Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi poolt maa võõrandamiseks nõusoleku andmisel keeldumise põhjuseks, tuleb see haldusmenetluse seaduses ettenähtu kohaselt põhjendada, sh viidates asjakohastele andmetele.</p>

		<p>Oleme seisukohal, et seaduses erinevatele andmekogudele või -allikatele viidata ei ole asjakohane, sest need võivad ajas muutuda (täieneda jms).</p> <p>Täiendame selgitustega seletuskirja.</p>
4.6	<p>Erisused võõrandamises – vajadus varasema menetlusfaasi sidumiseks</p> <p>Praktikas võib kinnisasi, millele nõusoleku küsimise kohustus rakendub, tekkida alles pärast jagamistoiminguid (nt vahetusmaad Rail Balticu või RKIKi vajadusteks). Sellisel juhul antakse kinnisasi RMK poolt üle teisele riigivara valitsejale, kes viib läbi võõrandamise. Kui RePõM keeldub seejärel nõusolekut andmast, võivad varasemad toimingud ja kulud osutuda põhjendamatuks. Selliste olukordade vältimiseks soovitame nõusoleku küsimise kohustus siduda varasema otsustustasandiga – näiteks maakorraldustoimingute või planeerimisprotsessi algatamisega.</p>	<p>Selgitatud.</p> <p>Seadus näeb ette, et nõusolekut tuleb küsida riigi põllumajandusmaa võõrandamisel. Kui sellele eelnevad erinevad menetlustoimingud, siis ei saa ega pole ka vajalik neid üksikasjalikult seadusega reguleerida.</p> <p>Toodud näite puhul võib esineda ka vastupidine näide: näiteks on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium andnud nõusoleku mingis planeerimisprotsessi etapis, kuid tegelikkuses võib olukord kujuneda hoopis teistsuguseks ning ministeeriumi nõusoleku menetlus on osutunud ennatlikuks/liigseks menetlustoiminguks või sootuks ebaõigeks või riigi huve kahjutavaks otsuseks.</p> <p>Riigiasutused saavad alati suhelda ja menetlustoiminguid täpsustada ka tavapärase koostöö käigus, ilma et selleks seadusesäte peaks olema.</p>
4.7	<p>Nõusoleku küsimise kohaldumisala täpsustamine tasuta võõrandamise korral Eelnõu ei selgita, kas nõusoleku küsimise kohustus laieneb ka tasuta võõrandamisele riigivaraseaduse § 33 alusel. Palume eelnõus täpsustada, kas ja millistel juhtudel nõusoleku nõue kehtib ka tasuta üleandmise puhul (nt riigiasutuste vahelise vara liikumisel).</p>	<p>Selgitatud.</p> <p>Riigiasutuselt teisele riigiasutusele vara üleandmine ei ole selle võõrandamine ning põllumajandusmaa puhul Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi poolne nõusoleku menetlus ei rakendu.</p> <p>Regionaal- ja Põllumajandusministeerium on aga seisukohal, et kui riigivara, milleks on kaks hektarit või rohkem põllumajandusmaad, kavandatakse anda üle riigivaraseaduse § 33 alusel, sh tasuta võõrandamisena, rakendub nõusoleku menetlus.</p>

4.8	Kokkuvõtvalt toetame eelnõu eesmärki riigivara võõrandamise protsesside läbipaistvamaks ja otstarbekamaks muutmist. Siiski leiame, et § 37 lõigete 8 ja 9 kavandatud sõnastus ei ole kooskõlas eelnõu üldise sihiga ning vajab täpsustamist ja kohendamist praktikas toimivate lahenduste alusel.	Vastused antud ridadel 4.1–4.7
-----	---	--------------------------------